

ŽELEZNIČAR.

Glasilo „Strokovnega društva železničarjev“
za Slovenijo.

Izhaja 1. in 15. v mesecu.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo
se nahaja v Ljubljani, Selenburg. ul. 6.

Naročnina:

za celo leto 40 K
za pol leta 20 „
za četrt leta 10 „
Posamezna številka . 2 K.

Štev. 17.

V Ljubljani, 1. oktobra 1921.

Leto XIII.

Zedinjenje železničarjev.

V to svrhu je sklicalo tajništvo „Strokovnega društva železničarjev za Slovenijo“, dogovorno s „Savezom železničarjev Jugoslavije“ in nekaterimi zaupniki razpuščene Splošne žel. organizacije dne 25. septembra **konferenco**, z dnevnim redom:

1. Ujedinjenje vseh razrednih organizacij Jugoslavije;
2. tozadevni predlogi in sklepi;
3. službena pragmatika.

Navzočih je bilo 47 delegatov iz 13. krajev Slovenije.

V predsedstvo so bili izvoljeni: **Kovač**, Jakob, **Nahtigal** Josip, **Ravnik** Josip in **Krapnik** Ivan. Strokovno komisijo je zastopal sodrug Tokan; **Savez** železničarjev sodrug Krekič.

Najprej je zavzela konferenca načelno stališče proti aktu vlade napram Splošni organizaciji I. in je bila ista soglasno sprejeta.

K prvi točki dnevnega reda je poročal sodrug **Kopač**: Govornik je povdarjal da je dosti prerekanja in da je skrajni čas zedinjenja vseh železničarjev v močno razredno organizacijo. Vsi oni skrajni ekstremisti, ki nočejo složnega dela, pa naj gredo svoja pota. Mi ne moremo roke križati, medtem ko se združujejo vse meščanske stranke proti javnim nameščenjem, posebno proti železničarjem. Ako pregledamo našo zakonodajo, vidimo, da brusi nož proti vsem onim, ki bi lahko v slučaju njih solidarnosti zadali temu režimu smrten udarec.

Ako upoštevamo vedenje žute železničarske organizacije „Zveze“, ki se ravno sedaj pripravlja na naskok in ki bi najraje oživotvorila slovenski fašizem, mora biti vsakomur jasno, komur je dobrobit železničarjev pri srcu, kam vodi razcepljenost te največje delavske kategorije. Razmere nas silijo, da pozabimo na vse, kar nas je do sedaj razdvajalo in pričnemo skupno delo v blagor železničarjev. Za dosego tega cilja smo pripravljeni do največjih žrtev. Pod nikakim pogoji nismo pripravljeni še nadalje trpeti terorizem posameznikov, ki vsiljujejo železničarjem trapasto diktaturo proletarijata. Naša organizacija stoji na razrednem bojnem stališču in ima predvsem nalogo, da sodeluje neprestano na tem, da se dvigne gospodarski položaj železničarjev, se bojuje ramo ob rami z ostalim delavstvom za izboljšanje in emancipacijo svetovnega proletarijata.

Forma ujedinjenja je dvojna in sicer: Federativna ali pa centralistična. Jaz sem

pripadnik druge forme, s širšo samoupravo. Ali po momentalni situaciji sodeč, je neizogibno potrebna strnitev s **Savezom** železničarjev Jugoslavije s sedežem v Zagrebu. Če pa nekateri izmed delegatov želijo prvo ujedinjenje s Strokovnim društvom Slovenije in potem šele združitev s **Savezom**, sem tudi za ta predlog, če se že danes sklene termin, do katerega se moramo priključiti „**Savezu**“.

Sodrugi Jernejčič je v imenu „Splošne“ izjavil, da je on za ujedinjenje, ali v prvi vrsti se ima to ujedinjenje izvršiti doma in potem šele je misliti na ujedinjenje s „**Savezom**“.

V to svrhu predlaga dolgo resolucijo, katero ne objavimo radi tega ne, ker ne maramo osmešiti iste, ki so jo skrpucali.

Na to je govoril sodrug **Tokan** zelo obširno o historijatu strokovnih organizacij.

Za njim je govoril sodrug **Krekič** iz Zagreba, ki se je obširno bavil s socijalnimi vladnimi načrti z delavskimi zbornicami ter zagovarjal stališče centralne organizacije z pokrajinskimi tajništvi.

Sodrugi Baznik je vehementno napadal prejšnje vodstvo; isto je storil sodrug Kregar, ki izjavlja, da do Zagreba nima zaupanja.

Debate so se udeležili tudi sodrugi iz province. Formalno se sklene ujedinjenje s „**Savezom**“.

Nato se izvoli na predlog sodruga Kopača odbor po 4 člane od vsake skupine, da izdela skupen predlog glede ujedinjenja. V ta odbor so bili izvoljeni sledeči sodrugi: Kovač, Kopač, Felicijan, Bahun, Postrak za Strokovno društvo. Za „**Slošno**“: Jernejčič Fran, Čepelnik, Baznik, Krajnik. Za „**Savez**“: Krekič Bogdan.

Nato je predsednik prekinil konferenco. Popoldanska konferenca je pričela ob 4. popoldne.

Sodrugi Kopač poroča, da so se pogajanja razbila na trdovratnosti skrajnih levičarjev in predlaga, da se sprejme resolucija II., ki je bila tudi soglasno sprejeta. Zaman je poskušal sodrug Nahtigal prepričati Baznika in M. Žorga, da je treba edinstva. Splošno železničarsko organizacijo so ugonobili ekstremisti in sedaj iščejo novo firmo za njih glupo politiko. Načrt, da jim bo Strokovno društvo dalo to firmo, se je izjalovil. Ostali so osamljeni za vedno pokopani med železničarji.

Sodrugi Jernejčič je nato podal demisijo kot predsednik Splošne železničarske organizacije.

Sprejela se je še III. resolucija. Ta konferenca je pokazala, da se naš železničarski pokret ozdravlja rapidno, odkajoč se vsem svojim preglasnim komisarjem Žorgam in Baznikom itd., ki so ga dolgo časa vodili po stranskih potih.

Resolucije.

I.

Razpust „Splošne železničarske organizacije“, katera se je razpustila z utemeljitvijo, češ, da je komunistična, konferenca najodločneje obsoja in to iz sledečih razlogov:

Stališče, da se lahko razpusti delavsko gospodarsko organizacijo z motivacijo, da so nekateri njeni člani komunističnega mišljenja, pomeni, da se s tako motivacijo lahko onemogoči vse strokovno gibanje delavstva, da se lahko pripeti jutri to vsem strokovnim organizacijam, kar se je pripetilo „Splošni železničarski organizaciji“.

Imajoči to nevarnost pred očmi, navajajo zbrani sledeča načela, katera so logična posledica pravil nevtralnih organizacij, in sicer:

1. Delavske strokovne organizacije so **gospodarske in razredno delavske organizacije in kot take** versko nacionalne in politično nevtralne.

2. Kot razredne organizacije delavstva zbirajo vse delavstvo brez ožira na verske, nacionalne in politične razlike, katere med njimi, kot odsev obstanka raznih strank morebitno obstajajo.

3. Kot gospodarske organizacije, katerim jamči obstoj ustava v členu 33., so one **dolžne**, da sprejemajo v svoje vrste vse, kateri imajo **državlanske pravice** in so torej **svobodni državljani**. Niti enega svojih članov, če je tega ali onega mišljenja, če upošteva **disciplino** v gospodarski organizaciji, ne sme in ne more izključiti, če uživa osebno svobodo, da se gotove svobodne državljane iz strokovne organizacije izključi, je nesmiselna in absurda, ker bi bile uprav s takim početjem delavske organizacije, v slučajih pritožb izključenih v nevarnosti, da se jih razpusti, ker so izključile člane, kateri sicer uživajo vse državlanske pravice kot svobodni državljani.

4. Potisnjene po oblasti v tako zagato, se smatrajo delavske organizacije v svojem obstoju ogrožene; delavci v njih pa, državljanom družega razreda, ker se jih poleg vseh ostalih državljanov, kot celoto tira na odgovornost za čine posameznikov, katerih celota ni zagrešila.

II.

Resolucija,

ki je bila sprejeta na deželni konferenci železničarjev Slovenije v Ljubljani, dne 25. septembra 1921.

Zbrani konstatirajo:

a) Položaj železničarjev postaja dnevno slabši: njih moralne in gmotne pravice se jim krajšajo in teptajo;

b) ta položaj je enak za vse železničarje državne, južne, kakor vseh ostalih privatnih železnic v državi, ker se nagiba proti najnižji točki;

c) da se razmere razvijajo v tem pravcu, je vzrok poleg nazadnjaškega stremjenja vladajočih sil, da odtrgajo železničarje od ostalega delavstva in jih obkolijo s posebnimi izjemnimi zakoni, tudi dejstvo, da železničarji sami goje medsebojni neplodni boj in so s tem uničili svoje lastne organizacije.

Upoštevajoč ta dejstva, da je treba razmere železničarjev izboljšati, sklepa konferenca soglasno, da je potrebno ustvariti jedinstveno organizacijo železničarjev cele države in likvidirati vse obstoječe pokrajinske ali kategorijske organizacije.

Edino le tem potom je mogoče zavarovati razredne koristi železničarjev.

V tem cilju sklepa konferenca:

da se izvrši združitev železničarjev Slovenije v enotnem Savezu železničarjev Jugoslavije.

Obstoječe razredne železničarske organizacije v Sloveniji se pozivljajo, da takoj izvrše končno veljavno likvidacijo.

III.

Povodom službene pragmatike in zborovanja žoltih železničarjev v Belgradu je sklenila konferenca železničarjev Slovenije dne 25. septembra 1921 v Ljubljani sledečo

resolucijo:

Žolte železničarske organizacije posebno „Zveza jugoslovanskih železničarjev“ so izdelale sporazumno z železniškim ministrstvom načrt službene pragmatike, katerega namen je, da vzdrži dosedanje nezdržno stanje železničarjev tudi v bodoče in da se po možnosti še poslabša.

Da zakrijejo svojo izdajalsko delo, so žolti sklicali v Belgrad kongres, na katerem hočejo formalno protestirati proti načrtu službene pragmatike, ki so ga pred letom sami ustvarili. S tem hočejo zapečlati vse, katere so tudi doslej sleparili s svojim dvoličnim in demagogičnim nastopanjem, izdajajoč redno koristi železničarjev.

Zbrani odločno odklanjajo načrt pragmatike, katerega so izdelale žolte organizacije in ga ministrstvu podvrgle, obsojajoč izdajalsko in demagoško početje žoltih ljudskih sleparjev.

Konferenca izjavlja: V Belgradu zbrani žolti voditelji ne predstavljajo na svojem kongresu nikakoršnih železničarjev, temveč sami sebe. V imenu železničarjev obsoja deželna konferenca izdajalsko delo vseh žoltih organizacij, posebno pa glede vprašanja službene pragmatike ter izjavlja tozadevno svojo solidarnost s stališča „Saveža železničarjev Jugosla-

Uredba o draginjskih dokladah

uslužbencev državnih prometnih naprav, ki so po uredbi z dne 27. junija 1921., M S br. 16.536, prevedeni na dinarske plače, kakor tudi onih, ki so bili že prej v službi izven Srbije in Črne gore z dinarskimi plačami.¹⁾

Člen 1.

Vsem aktivnim uslužbencem državnih in prometnih naprav izven Srbije in Črne gore, ki so po uredbi M S br. 16.536 1921.²⁾ prevedeni na dinarske plače, se izplačujejo namesto dosedanjih osebnih draginjskih doklad draginjske doklade po nastopni tabeli:

Vrste uslužbencev	Osebna draginjska doklada draginjskim razredom		
	I.	II.	III.
	Na dan dinarjev		
Uradniki v XI. do vštete VI. činovnega razreda	22	24	20
V V. činovnem razredu	25	24	23
V IV. činovnem razredu	32	31	30
Zvaničniki (poduradniki)	20	19	18
Sluge	18	17	16
Pomožno osebje: uradniki pripravniki do opravljenega drugega strokovnega izpita	19	18	16
Po opravljenem strokovnem izpitu	20	19	18
Zvaničniki pripravniki do avtorizacije, odnosno do opravljenega izpita	18	17	16
Po avtorizaciji, odnosno po opravljenem izpitu	19	18	17
Vse ostalo pomožno osebje	17	16	15

Uslužbenci na ozemlju izven Srbije in Črne gore, ki so imeli že prej plačo v dinarjih, dobivajo isto osebno draginjsko doklado po gorenji tabeli in po letni plači, ki jo uživajo. Ako bi bila ta doklada manjša od one, ki so jo prejeli do sedaj, jim ostane ta poslednja višja osebna doklada.

V draginjske razrede se uvrščajo kraji po uredbah, ki veljajo za ostale državne uslužbence, samo da spada postaja Ali Pašin most kot sestavni del postaje v Sarajevu v prvi draginjski razred.

Člen 2.

Vsi uslužbenci, navedeni v členu 1. te uredbe imajo pravico tudi do rodbinske doklade po tri dinarje na dan za vsakega rodbinskega člana, in sicer za zakonito ženo in vsakega otroka, rojenega v zakonitem zakonu, pozakonjenega ali adoptiranega kakor tudi za pastorko ob omejitvah, razloženih v členih 3. in 4. te uredbe.

Rodbinska doklada za adoptirane otroke gre samo onim državnim uslužbencem, ki nimajo lastnih otrok.

Vsem zgoraj naštetim otrokom gre ta doklada do dovršenega 16. leta. Po tem roku se sme prejemati draginjska doklada samo ob pogojih, razloženih v členu 5. te uredbe.

Da izpolnjujejo žena in otroci glede imovinskega stanja in let starosti pogoje, ki se po tej uredbi zahtevajo za pridobitev pravice do draginjske doklade, služi za dokaz jamstvo treh uradnikov prometnih

¹⁾ Razglašena v „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 199, izdanih dne 8. septembra 1921.

²⁾ Uradni list pod št. 241.

naprav, drugih državnih uradnikov, učiteljev ali svečnikov.

Pisarniški sluge nimajo pravice do draginjske doklade, ako imajo posestvo izven kraja svojega službovanja. Izvzeti so sluge, ki predlože potrdilo občine, v kateri leži njih posestvo, da so z ozirom na višino davka, ki ga plačujejo od nepremične imovine, siromašnega stanja.

Člen 3.

Pravica do rodbinske draginjske doklade ne gre onim uslužbencem, ki imajo poleg plače še kaj imovine in dohodkov, od katerih plačujejo več nego 300 dinarjev na leto neposrednjega davka. To se ugotavlja z jamstvom treh oseb kakor zgoraj v členu 2., odstavku 4.

Člen 4.

Doklada za ženo in otroke ne gre:

1. za ženo, ako ima dohodke, bodisi iz osebnega dela ter znaša ta dohodek na mesec 120 dinarjev in več;

2. za otroka, ki vstopi v javno ali privatno službo s plačo v denarju ali v naravi in znaša ta njegova plača na mesec 120 dinarjev in več;

3. za otroka, ki se oskrbuje v javnem civilnem, vojaškem, dobrodelnem ali vzgojnem zavodu na brezplačnem mestu, ako dosega in preseza vrednost tega mesta vsoto prejšnje točke;

4. za otroka, ki ima šolsko stipendijo, pomoč ali podporo v znesku mesečno 120 dinarjev in več;

5. za otroka ki stopi v trgovino, obrt ali drugo podjetje, za učenca ali vajenca ter ga vzdržuje delodajalec brez odškodnine;

6. za otroka, ki se oženi ali omoži;

7. za otroka, ki ima lastno premoženje ali nepremično imovino, katere dohodek znaša na mesec 120 dinarjev in več.

Člen 5.

Izjemoma se priznava pravica do rodbinske draginjske doklade za otroka tudi po dovršenem 16. letu:

1. ako je duševno ali telesno trajno nesposoben za kakršnokoli delo ali pridobivanje;

2. ako nadaljuje šolanje v državi ali v inozemstvu, in sicer za čas šolanja, toda najdalje do dovršenega 23. življenj. leta.

Tudi za primere iz točk 1. in 2. tega člena veljajo omejitve členov 2., 3. in 4. te uredbe.

Nesposobnost za delo ali pridobivanje je treba dokazati z izpričevalom železniškega, državnega ali občinskega zdravnika, šolanje pa z izpričevalom šolskega oblastva.

Člen 6.

Istotako gre uslužbencem državnih prometnih naprav, ki imajo pravico do osebne draginjske doklade po tej uredbi, tudi rodbinska doklada treh dinarjev na dan za očeta in mater kakor tudi za deda in babico po očetu toda samo, ako so siromašnega stanja ter žive z njim v isti hiši, ima pravico do te doklade samo en rodbinski član, in sicer najstarejši. Za dokaz o siromašnem stanju zgoraj naštetih sorodnikov služi potrdilo pristojnih političnih oblastev, a za dokaz o skupnem življenju v isti hiši in da jih edini dotični uslužbenec vzdržuje, služi jamstvo treh uradnikov, svečnikov ali učiteljev, potr-

jeno po občinskem ali policijskem obla-
stvu.

Člen 7.

Upokjencem in upokojenkam, ki uživa-
vajo bodisi osebno, bodisi vdovsko pokoj-
nino pri prometni napravi v pokrajinah
izvun Srbije in Črne gore, se povišujejo
dosedanje osebne draginjske doklade ta-
ko-le:

Upokojencem in upokojenkam v kra-
jinah izvun Srbije in Črne gore, ki so pred
veljavnostjo uredbe M S br. 16.526/21 pre-
jemali pokojnino v kronah ter spadajo
pod razporedel A uredbe z dne 28. junija
1919., D R br. 63.515., se povišujejo osebne
druginjske doklade, in sicer:

1. ako imajo letno pokojnino do všte-
tih 3000 K, na skupni znesek 300 dinarjev
na mesec;

2. ako imajo letno pokojnino nad 3000
kron, na skupni znesek 375 dinarjev na
mesec.

Onim upokojencem pa, ki spadajo pod
razporedel B uredbe z dne 28. junija 1919.,
D R br. 63.515., se povišujejo dosedanje
osebne draginjske doklade na skupni zne-
sek 212.50 dinarjev na mesec.

Sirotam brez očeta gre ona doklada,
ki bi jo uživala njih mati, ko bi bila živa.
Ako je več sirot, dele doklado kakor tudi
pokojnino.

Upokojenci in upokojenke, ki imajo
čistega dohodka iz lastne imovine ali iz
pridobitka več nego 750 dinarjev na me-
sec, nimajo pravice do osebne in rodbin-
ske draginjske doklade.

Pravice do draginjske doklade, oseb-
ne in rodbinske, tudi nimajo upokojenci
(upokojenke), ki so člani uprav denarnih
zavodov in drugih podjetij.

Izjemoma se odobruje pravica do
druginjske doklade, ne glede na velikost
dohodka iz njih imovine ali iz osebnega
dela, onim upokojencem in njih vdovam,
ki so bili upokojeni ali se upokoje po zvr-
šetku popolne predpisane službene dobe.

One upokojenke, ki uživajo vdovsko
pokojnino, ne smejo sprejemati še dragin-
jske doklade za rodbinske članke, naštete
v členu 6. te uredbe.

Sicer pa veljajo za upokojence in upo-
kojenke, o katerih govori ta člen, vsi ostali
predpisi o osebnih in rodbinskih dokladah.

Člen 8.

Ako bi uslužbenec ali upokojenec dr-
žavnih prometnih naprav po tej uredbi
dobil manjše prejemke v plači in osebnih
dokladah, nego jih ima sedaj, prejema
razliko kot osebno doklado poleg pripa-
dajoče draginjske doklade; taka osebna
doklada se zmanjša s poznejšim poviškom
plače ali osebne draginjske doklade.

Člen 9.

Pravico do osebne in rodbinske do-
klade po tej uredbi ima vse osebe kate-
gorij, navedenih v členu 1. te uredbe, ki
službuje pri prometni napravi izvun Srbije
in Črne gore ter dobiva vse prejemke v
breme proračuna prometne naprave.

Člen 10.

Ta uredba velja izza dne 1. maja 1921;
povišek po tej uredbi za mesec maj 1921.
pa se izlača v breme proračuna za leto
1920./1921.

Člen 11.

Splošna določila uredbe o draginjskih
dokladah za uslužbence na ozemlju Srbije
in Črne gore M S br. 20.000 kakor tudi
vsa določila dosedanjih določb o osebnih
in rodbinskih draginjskih dokladah, potem
pojasnila in tolmačenja, ki so izdana o njih
uporabi, veljajo še nadalje, ako ne naspro-
tujejo določilom te uredbe.

Člen 12.

Končno se pooblašča minister za pro-
met, da odredi potrebne izpremembe v
službenem redu za direkcije izvun Srbije
in Črne gore glede zneska denarnih disci-
plinarnih in administrativnih kazni, da bo
mogoče tudi za uslužbence direkcij izvun
Srbije in Črne gore uporabljati določilo
prvega odstavka člena 15. uredbe M S br.
20.000/21.

Minister za promet:

dr. V. Jankovič s. r.

Ministrski svet je v seji dne 26. junija
1921. usvojil gorenji predlog ter sklenil,
da je povsem postopati po njem.

Predsednik ministerskega sveta,
minister za zunanje zadeve:

Nik. P. Pašič s. r.

Promemoria.

Zaupniki juž. žel. osobja so odposlali
14. septembra t. l. obratnemu ravnatelj-
stvu komulativno prošnjo za zboljšanje
plače in razmer na juž. železnici. Zahteve
so:

1. 30 odstotno povišanje plač in dra-
ginjskih doklad celokupnemu osobju.
2. Druginjska doklada za vse dneve
v mesecu.
3. Dokler se ta zahteva ne reši, se
ina izplačati nabavni prispevek 2000 K
vsakemu uslužbencu in delavcu, družin-
skim članom pa 600 K za vsako osebo.
4. Druginjska doklada se izplačuje do
inkl. 18. leta.
5. Priznanje 40 letnega službovanja z
nagrado.
6. Zopetna uvedba zobozdravstva pri
obratni bolniški blagajni.
7. Delavstvo naj dobi službeno oble-
ko; v delavnicah pa še poleg vsakih 14 dni
eno brisalko.
8. Delavska kopelj naj se razširi.
9. Zopetna uvedba centralnega de-
lavskega odbora.
10. Delavstvo lahke kategorije se pre-
vede v težko kategorijo.
11. Pri rešilnem vozu zaposlenemu de-
lavstvu naj se zviša plača.
12. Stanovanjsko bedo naj se izboljša
s tem, da železniška uprava zida stano-
vanjske hiše.

Predstoječo ulogo je podpisalo 8 za-
upnikov.

Upajmo, da bo ravnateljstvo upo-
števalo predstoječo spomenico. In naj se
nikar zopet ne izgovarja na državno že-
leznico.

Dopisi.

Celje. Naš progovni mojster se je hu-
do razburil radi tega, ker smo mu posve-
tili v predzadnji številki „Železničarja“.
Ta možakar, ki ima precej skrivljen hr-
bet napram predstojnikom, je napram

njemu podložnemu osobju zelo aroganten.
Najbolj ga jezi to, da kljub vsem uradnim
pritiskom ni mogoče iztrebiti rdečkarje.
Sedaj je eno novo pogruntal ta brihten
progovni mojster. Pri zadnjem izplačeva-
nju v Štorah je delavce nahrulil: plačajte
„Zvezo“! — ko imate denar. Delavstvo je
ogorčeno proti nasilnemu progovnemu
mojstru. Jugoslovanski „Železničar“ ved-
no kriči kako rešujejo člani „Zveze“ dr-
žavo. Progovni mojster Zvezar pa prodaja
škartirane železniške prage mesto usluž-
bencem privatniku in jih morajo še delav-
ci zapeljati na dom; železniški mizarji pa
delajo še pohištvo za istega posestnika.
Opozarjamo ravnateljstvo južne železnice
na tega famoznega progovnega mojstra,
da naredi konec njegovemu paševanju.
Če ne bode kmalu odpomoči, bodo to de-
lavci storili na lastno pest. — Vrhstavnik.

Celje. Kako izgublamo kos za kosom
v težkem boju pridobljene pravice, se vidi
iz sledeče odredbe ravnateljstva juž. že-
leznice: Vsem onim uslužbencem, ki slu-
žijo nepretrgano 20—30 let, se zniža do-
pust od 18 na 16 dni; dočim dobivajo
uslužbenke, ki so komaj eno leto v želez-
niški službi po 14 dni dopusta v letu. Mi
nismo nevošljivi uslužbenkam, ali proti
temu, da se nam črta 2 dni dopusta, mora-
mo energično protestirati. Zahtevamo, da
se popravi nam storjena krivica.

Prizadeti.

Celje 3. sept. t. l. Pri nas se je vršil
ta dan dobro obiskan **železničarski shod**
in je bila dvorana na zelenem travniku
polna zborovalcev. Shodu je predsedoval
sodr. Felicijan, ki je k dnevnem redu:
**Službena pragmatika in preuredba kron-
ske plače v dinarsko**, podal besedo poro-
čevalcu sodr. Kopaču, ki je v dnevrem
stvarnem govoru obrazložil službeno
pragmatiko. Pokazal njeno slabo stran.
Zahtevamo, je dejal govornik, da se načrt
službene pragmatike odda parlamentar-
nemu odboru, ki jo naj dogovorno z že-
lezniško organizacijo, ki je že predložila
izdelani načrt, predela in predloži v skle-
panje Narodni skupščini. Kritiziral je po-
stopanje „Zveze“, ki mešetari za hrptom
uslužbencev z ministrstvom Saobračaja.“
Kongres te žolte organizacije naj bi ob
sviranju godbe pogoltnil predloženi načrt
pragmatike, ki **zaslužuje** železniške usluž-
bence. Kar se tiče naredbe glede pre-
uredbe kronske plače v dinarsko, je go-
vornik predlagal Maribor-ptujsko reso-
lucijo, ki je bila tudi soglasno sprejeta. Pri
točki raznoterosti je s. poslanec pojašnje-
val razna vprašanja. Po primernem sklep-
nem nagovoru je sodr. predsednik zaklju-
čil dobro uspeli shod.

Iz Polzele se nam poroča: Na tukaj-
šnji postaji imamo načelnika, ki misli, da
plačuje železniška uprava delavce le zato,
da hlapčujejo njemu. Služba je postranska
stvar, glavno je, da mu pridno škropijo ob
veliki suši vrt in opravljajo zanj ostala
privatna dela. Če ga kdo opozori, da mora
v prvi vrsti vršiti službene dolžnosti,
zareži nad delavcem, ki se drzne opozo-
riti ga na službene predpise, in mu žuga,
da ga odslovi iz službe če se drzne ugo-
varjati. Ob tej priliki padajo psovke, ki
gotovo ne delajo časti izobražencu. Še
celo žel. upokjencem žuga, da bodo izgu-
bili penzijo, če mu nočejo delati na vrtu.
Lep delavski prijatelj — ta zvezar!

Maribor. Vlakospremno osebje zahteva, da se dodelijo k nabiralnim vlakom taki službeni vagoni, v katerih ne bode treba vlakovodji ob dežju razpenjati v vozu dežnik, da bodo opremljeni s klopni, da ne bode treba delavcem, katere se pošilja na progo stati 12—13 ur. Osebje pričakuje od pomoč.

Shodi železničarjev se vrše:

4. oktobra: **Maribor**, v Goetzevi dvorani ob 6. zvečer.

5. oktobra: **Ptuj**, pri belem Križu ob 6. zvečer.

6. oktobra: **Celje**, na „Zelenem travniku“ ob 6. zvečer.

7. okt.: **Ljubljana**, v dvorani Mestnega doma ob pol 7. zvečer.

Dnevni red teh shodov je:

1. **Službena pragmatika** in stališče železničarjev. Govornika: ss. **Krekič Bogdan** in poslanec **J. Kopač**.

Sodrug, udeležite se tega za Vas tako važnega shoda v polnem številu. Še je čas, da popravimo s složnim nastopom, kar je naša nesloga zakrivila. Da bi bila naša sloga kakor je bila pred vojno, nikdar bi ne bilo mogoče izdajstvo žutih železničarskih organizacij.

Razne vesti.

Za sprejem lani odpuščenih železničarjev je vložil poslanec J. Kopač ponovno vlogo na ministrstvo saobračaja. Pri osebni intervenciji pred enim mesecem

mu je minister obljubil, da bo končno rešil to vprašanje. Dne 23. septembra sta predložila poslanca **Kopač** in **Gostinčar** kr. namestniku v Ljubljani gospodu Hribarju vlogi, v kateri naglašata potrebo hitre rešitve tega perečega, za nesrečne žrtve nevzdržljivega položaja. Gospod kr. namestnik je obljubil, da bode i on priporočil vladi, da ona predlaga pomilostitev onih železničarjev, ki so bili zgolj radi tega odpuščeni, ker so bili solidarni s svojimi tovariši v boju za stanovske koristi.

Zvezarski kongres v Belgradu. Prejšnji mesec projektirani kongres zvezarskih železničarjev v Belgradu se je vršil dne 24. in 25. septembra. Kongres je bil sklican s pompom in ministrstvo ter železniške uprave so dale udeležencem prosto vožnjo in štiridnevni plačani dopust. V Belgradu so kričali in razsajali proti službeni pragmatiki in razmeram na železnicah, dasi so službeno pragmatiko sami pomagali izdelati, in so razmeram na železnicah prav mnogo krivi zvezarski uradniki. Stavili so 49 zahtev v obliki prošnje za spremembo pragmatike in ker jim je g. Jelič rekel, da preveč zahtevajo, so razglasili, da bodo stopili v splošni štrajk. Reklamo so torej delali v Belgradu jako lepo, toda od nje bodo ostale le besede, bavbav za ušesa zborovalcev. Vsa dosedanja zgodovina zvezarskih železničarjev je zapisana v belo, nedolžno knjigo v ministrstvih, in da tudi sedaj niso tako silno hudi, dokazuje to, da so se zavzemali za naredbo o zaščiti države, s katero se popolnoma ukinja tudi svoboda delavstva. Kakor vse kaže, bi zvezarji radi tvorili jedro

bodoče državotvorne organizacije, ki jo zagovarjajo nekateri meščanski politiki za železničarje. V tem tiči ona neodkritost in izdajstvo delavske neodvisnosti, za katero se mora proletarijat zavzemati z vso odločnostjo. In če se to izkaže, bomo lahko vsak hip potrdili, da so Zvezarji prodali železničarsko delavstvo, da sami osebno — avanzirajo.

† **Sodrug Avgust Debevc**, gostilničar in poslovodja v tovarni Golob & Komp. je, kakor že poročamo, podlegel težkim opeklinam vsled nesreče požara v tovarni Golob. Umrli je predvčerajšnjem okrog 11. ponoči. Pokojnik je bil vzor vestnega človeka in blagega srca. Bil je v resnici žrtev svoje vestnosti. Svojčas je bil litograf v tiskarni, kjer se tiska naš list. Bil je zvest naš somišljenik. Ohranimo ga v blagem spominu! — Prizadetim svojcem naše sožalje!

Ukinjenje potnih legitimacij. Minister za notranja dela je izdal naredbo o ukinjenju potnih legitimacij za notranji promet. — Prepričani smo lahko, da gospod Pribičevič ni ukinil potnih legitimacij za notranji promet zato, ker je spoznal protustavnost in nezakonitost tega svojega čina, nego zato, ker je bil v to prisiljen prisiljen vsled odpora v narodu!

Jugoslovanska boljševiška ekspozitura se je, kako poroča demokratsko glasilo (!) „Tabor“ ustanovila na Dunaju pod vodstvom ubeglega poslanca g. dr. Lemeža. Denarja imajo baje silno mnogo. — To poroča seveda vladni list.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadrušnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. — Menice se eskomtujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Železničarji! Naročajte in razširjajte ŽELEZNIČARJA.

ADALBERT KASSIG, Ljubljana

Židovska ulica.

Zavod za uniformo, krznar in izdelovatelj čepic priporoča

svojo veliko zalogo vsakovrstnih uniformskih predmetov za železničarje, kakor: čepice, rosete, gumbe, žnore, piščalke i. t. d. Čepice zimске in letne za strojevodje, kurjače i. t. d. v raznih oblikah in po najnižjih cenah. Postrežba točna.

Konsumno društvo za Slovenijo

opozarja kraj. odbore, zaupnike in zadrušnike na na svoj hranilni oddelek, ki sprejema

hranilne vloge

in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga

4%

Vloge, kojih vlagatelji se obvežejo, da dvignejo vloge šele najmanj po polletnem odpovednem roku,

4½%

Na delo, vsakdo agitiraj, da bodo koncem letošnjega poslovnega leta šteje hranilne vloge

milijone kron!

Kakor vsako leto, bo izšel tudi letos in sicer 1. decembra

Železničarski koledar za leto 1922.

Nahaja se že v tisku in napram prejšnjim letnikom je v toliko izpopolnjen, da ima slovensko in hrvatsko vsebino, katoliški in pravoslavni kalendarij in vse za železničarje važne podatke. Z ozirom na izkušnje prejšnjih let se tiska le v omejenem številu in ga bodo lahko dobili le oni, ki se pravočasno pri svojih zaupnikih prijavijo. Razpošiljal se ne bo drugače kakor po povzetju, sicer pa ga dobe zaupniki — proti takojšnjemu plačilu — na določenem mestu, ki se jim bo pravočasno naznanilo.

Cena mu bo 6 Dinarjev, od katerih odpade 1 Dinar kot provizija zaupnikom - razpečevalcem. — Naročila je pri-

javiti pri upravi »Strokovnega društva železničarjev za Slovenijo« v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 6/II, pri upravi »Saveza železničara Jugoslavije« v Zagrebu, Petrinjska ulica št. 40/I ali pa pri sodr. Jos. Petriču, Ljubljana, Pot v Rožno dolino št. 40.

Za prijavljena naročila se bo izpostavila nakaznica, potem katere se bo proti gotovem plačilu oddal koledar.

Sodrug! ne zamudite in prijavite se takoj!

**Uprava
Železničarskega koledarja.**